



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

qui faciunt ea, & qui deferunt. Gerson parte 4. in sermone de reddendo debitum: Hoc peccatum maximè omnis prædicator debet corrigere, & nunquam cessare, quia nunquam sufficienter potest argui, nempe ornatum & superbiam vestimentorum & maximè mulierum, est enim Eua naturaliter superba, Genes. tertio. atque ideò rectè faciunt magistratus qui legem ponunt inter status de ornatu vestimentorum. Sed cui similis est mulieris ornatu, nisi sepulchro dealbato, Matthæi 23. feretro, in quo iacet anima mortua & cæt. ideò Deus signanter dixit homini, ne superbiret, Genes. tertio. Memento quod pulvis es. Postremò, quomodo Deus punierit huiusmodi vanum ornatu, patet multis exemplis scripturæ. Iezabel depinxit oculos suos stibio, & ornavit caput suum, audito aduentu Iehu: sed deijcitur, & pedibus equorum conculcatur, & à canibus dilaceratur, 4. Regum 9. Herodes statuto die venit vestitus veste regia, & sedit pro tribunali, & concionabatur ad populum, & populus acclamabat Dei vocem esse, & non hominis: confestim percussit eum Angelus Domini, & cæt. Actorum 12. Esai 3. dicitur hoc peccatum fuisse punitum destructione Hierosolymæ, Et erit, inquit, pro cingulo argenteo restis, pro ornatu capitis caluitium & dolor, pro annulis & catenis vlcera & pustulæ, pro odore fætor, pro pulchritudine cinis, pro speculo fletus oculorum & rubedo, pro stibio cutis pendula & cæt.

Vndè veniat quòd mulieres præcipuè sunt supbæ

CAPVT IX

ARGVMENTA.

1. *De peccato auaritia, & quid sit.*
2. *Quæ mala sequantur ex auaritia.*
3. *Quam miserè pereant & puniantur auari.*

L L 5

Apo-

I.



Post. 1. ad Tim. 5. inquit, Radix omnium malorum auaritia, id est, cupiditas pecuniae seu bonorum temporalium: ex hac radice inuidia, homicidium, mendacium, periurium &c. nascuntur tanquam ex fonte. ad Col. 3. inquit: Auaritia est simulacrorum seruitus, & Ephe 5. dicit, quod sit idolorum seruitus, vbi Apostolus maximè assimilat auaritiam idololatriam, & hoc eam ob causam secundum Chrysostomum homil. 15. super Hebr. quia auarus deridet comminationem Dei Matt. 19. Facilius est ire camelum &c. Contemnit patrem, matrem, propinquos, benefactorem &c. nullum curat, nec ipsum Deum timet, saltè ut habeat lucrum & pecuniam. Matth. 6. Vbi thesaurus tuus, ibi & cor tuum: nulla fiducia in Deo, sed in nummis. & ideò dicit Chryl. quod vnus auarus peior est mille dæmoniis. Nam Diabolus solum suo malo laborat, sed auarus communis ærumna est ac damnus totius ciuitatis & patrie. facit enim per suam auaritiam, vt frumenta, vina, elocationes domorum & omnia fiant cari precij, vnde rectè increpat eos Sapiens Eccl. 10. Auaro nihil est scelestius. Ideò & Christus inquit, Lucae 12. Cauete ab omni auaritia, quia non in abundantia cuiusquam vita eius est, ex his quæ possidet. & Christus dixit similitudinem. &c.

2.

Secundò, multa mala sequuntur ex auaritia, sicut inquit Apostolus, 1. Tim. 6. Qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem & laqueos Diaboli, & in desideria multa & inutilia & nociua. Porro, hæc mergunt homines in interitum & perditionem. sic Iudas auaritie laqueo fuit illaqueatus, vt proderet Dominum, Matth. 26. ita & gentilis Poëta dixit,

Æneid. 6.

Vendit hic auro patriam. &c.

Amor enim pecuniae perdit regna, ciuitates, corrumpit Iudices & Iuristas. Sic Balaam captus fuit laqueo auaritie,

auaritię, vt malediceret filijs Israēl, Num. 22. hinc etiam
 accepta pecunia sicarij occidunt homines, nō ob
 odium, sed ob lucrum. Sic meretrix Dalila Samsonē
 fortissimum prodidit Philisteis ob pecuniā, Iudi. 16.
 Sic auaritia corrumpit falsos testes, quemadmodum
 fuerunt duo falsi testes producti contra Naboth, cu-
 ius vineam concupiuit rex Achab, & obtinuit iusti-
 tia Iezabelis, 3. Reg. 21. Et quis omnia mala recensere
 potest auaritię? ideo dixit ppheta Ps. 118. Inclina cor
 meum Deus in testimonia tua, & non in auaritiam.
 Apostolus 1. Timoth. 6. inquit: Nihil intulimus in
 hunc mundum, & nihil hinc auferre possumus. Ideo
 est moderanda cupiditas habendi. est enim auarus si-
 milis talpę, qui cum cæcus sit, modò hic facit cumu-
 lum, modò illic facit: & cum moritur, relinquit mul-
 tos hinc indè cumulos terrę: sic auarus hic extruit
 domum, illic domum: hic cumulat pecuniam, mox
 illic: hic habet negociationem, modò illic habet: &
 postea moritur, & relinquit alienis tot cumulos di-
 uitiarum, tot domos, & ipse in puluerem reuertitur:
 & timendū est, ne cum diuite epulone anima eius per-
 petuò damnetur. Quamdiu autem auarus viuuit, sem-
 per eget, & ingratus est erga Deum quasi nihil habe-
 ret: & cum satis habeat, tamen omnia sibi deesse vidē-
 tur: & ipsi tam quod habet, deest, quàm quod non
 habet: eo enim quod habet, vti non potest. vndè fit vt
 Deo gratias agere non possit. Sapiens dicit Eccl. 6.
 Vidi sub sole malum, & quidem frequens apud homi-
 nes: vir cui dedit Deus diuitias &c. & ibidem 4. cap.
 Vnus est, & secundum non habet, non filiū, non fra-
 trem, & tamen laborare non cessat, nec satiantur ocu-
 li eius diuitijs, nec recogitat, dicens: Cui laboro, &
 fraudo animam meam bonis &c?

Tertio, Christus inquit Luc. 6. VAE vobis diuiti-
 bus qui hic habetis consolationem vestram. & Iaco.
 5. Agitè nunc diuites, (ironia est) lætamini in volu-
 ptate

ptate vestra, quia plorabitis tempore suo, & vlulabitis in miserijs vestris, quæ aduenient vobis, sed post mortem diuitiæ vestræ putrefactæ sunt, &c. aurum & argentum vestrum æruginauit, id est, ærugo eorum vobis in testimonium erit, quia illud abscondistis in terra & cista, & manducabit carnes vestras, scilicet in pœna æterna, sicut ignis æruginem auri &cæt. Congregâstis vobis iram Dei thesaurizando, id est, vindictam Dei nouissimis diebus. & vltra inquit, Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones vestras, qua fraudâstis eos, clamat, & clamor eorū in aures Domini Sabaoth introiuit. Scriptura enim tria peccata cōmemorat, quæ specialiter dicuntur clamare ad Deum de terra, nempè occisio innocentis, Genes. 4. deindè vitium contra naturam, Genes. 18. Clamor Sodomorum & Gomorrhæ. Tertio, pauperum defraudatio, & detentio mercedis mercenariorū, quandò fraudantur sua mercede, vt videndum lac. 5. In veteri testamento seruus Helisæi Prophetę, qui à Naaman ex auaritia accepit munera, læpra fuit percussus, 4. Reg. 5. In nouo testamēto Ananię & Saphirę vxoris auaritia grauissimè fuit punita. Sep̄e enim vita diuitū auarorum improuisa aut mala morte abbreviatur, dum nimium æstiuant pro diuitijs acquirendis, ne plus peccent vel pauperes grauâdo, vel semetipsos condemnando, & in peccata precipitando: nam iuxta Christi sententiam, Matt. 19. diues difficilè introibit in regnum cœlorum, facilius est camelum &c. & Paulus Eph. 5. nullus auarus introibit in regnum cœlorum, &c. Diuitiæ autē ex se in suâ natura, sunt dona & creaturę Dei bonæ, si saltem legitimus illarum sit vsus ad laudem Dei, corporis, necessitatem, sine grauamine proximi. Sic Abraham, Dauid, Salomon, Zachęus & alij fuerunt diuites: sed si quis indè efficitur superbus, voluptuosus, epicureus, nullam habens curā proximi vel pauperum, solū

se enu-

se enutriens in delitijs carnis. Dauid dicit, Diuitiæ si affluant, nolite cor apponere. Ideò docuit Apostolus 1. Timoth. 6. inquit: Diuitibus huius sæculi præcipe, non sublimè sapere, neq; sperare in incerto diuitiarum, sed in Deo viuo, qui præstat nobis abundè omnia ad fruendum, benè agere, diuites fieri in operibus bonis, facilè tribuere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, vt apprehendant vitam æternam.

CAPVT X.

ARGVMENTA.

1. *De usura & mutuo, quid sit.*
2. *Quam graue vitium sit in homine Christiano.*
3. *Quomodo punitur à DEO & ab Ecclesia.*



Christus dedit præceptū, Luc. 6. Matth. 5. **1.** scilicet quòd in necessitate proximi ex Christiana charitate quis succurrere & iuuare debet proximum, inquit: Mutuum dantes, id est, leyhet, nihil indè à mutatione sperantes lucri. Et iterum, volenti à te mutuare, ne auertas te ab illo. Hic præcipit Christus, vt proximum nostrum iuueamus sine lucro nostro, nihil ex mutuo sperantes. Est autem usura, lucrum intentum principaliter ex mutuo: vt si propter lucrum accommodas pecuniam proximo, non respicis ad necessitatem & charitatem erga proximum, si accommodas ei aliquid pecuniæ, & quotannis accipis censum, donec summa redimatur: hoc est contra Christi præceptum & charitatem proximi. Si vis esse Christianus & dici, nihil debes sperare ex mutuo. Sic Deute. 23. scribitur: Fratri tuo absq; usura id quo indiget, accommodabis, vt benedicat tibi Dominus in omni tempore, hoc præceptū strictè obseruane

seruane